

Špecialisti o sonaroch

Článok o sonaroch sa napísal veľa. Práve preto sme zvolili úplne iný postup a položili niekoľkým známym rybárom pár otázok, aby sme zistili trendy preferované pri love kaprov, sumcov a prívlačí.

Všetci ochotne odpovedali na rovnakú štvoricu otázok:

1. Akú funkciu u sonarov využívaš najčastejšie?
2. Čo si myslíš o farebných sonaroch?
3. Aký význam pripisuješ možnosti nahrávania?
4. Aké parametre sonarov pri výbere preferuješ?

ERIK ZBIŇOVSKÝ – sumčiar – ZK Silurus:

1. Jednoznačne citlivosť, bez zvládnutia nastavenia citlivosti nemá práca so sonarom zmysel, ako doplnok jednoznačne uprednostňujem nahrávanie a GPS.
2. Po osvojení si práce s nimi každý ocení možnosť zobrazenia detailov vo farbe, trend určite smeruje k využitiu farebných sonarov.
3. Možnosť nahrávania nám poskytuje doposiaľ málo predstaviteľné skúmanie detailov pri snímaní sonarom v zimných mesiacoch v čase pokoja. Každý, kto pracuje s nahrávkami, má príležitosť pokojne preskúmať všetky detaily revíra tým, že sa dokáže vrátiť na to isté miesto.
4. Jemné nastavenie citlivosti po 1 percente, pretože niekedy rozdiel 3% v nastavení rozhoduje o tom, či rybu zbadáte a chytíte, alebo nie. Určite by to mal byť prístroj s väčšou obrazovkou, dostatočným počtom pixelov (optimum 480x480), duálnou sondou (snímanie 60° a 90°); ideálne je nahrávanie a GPS.

IVAN FABIAN – kaprár - oficiálny tester Star Baits pre SR:

1. Najčastejšie využívam pri sonaroch zoom in (zväčšenie) a nastavenie citlivosti (sensitivita). Pre mňa ako kaprára hrá veľmi dôležitú úlohu štruktúra dna. Toto sú funkcie, vďaka ktorým si môžem utvoriť podrobný obraz dna, ktoré sa nachádza na sonarovaných miestach. Pomocou zoomovacieho tlačidla (zin) si zväčšujem pre mňa zaujímavé miesta na dne, aby mi neušiel žiadny detail a nastavením sensitivity si dokážem upraviť obraz na sonare tak, aby som výraznejšie videl rozdiel medzi mäkkým a tvrdým dnom.
2. Je to obrovský prínos pre nás kaprárov. Podstatne podrobnejšie dokážeme rozlíšiť štruktúru dna, a aj zaujímavé miesta, ktoré na čiernobielych sonaroch sú často prehliadnuteľné, respektíve ťažšie registrovateľné; vďaka farbe ich na farebných sonaroch oveľa ľahšie objavíme. Ide predovšetkým o rozdielne výšky nánosov bahna. Raz som skúsil farebný sonar a už viac som od neho neodšiel.
3. Nahrávanie dáva do rúk rybára obrovské možnosti.

Zmapovanie si rôznych revírov a následné uloženie si ich napríklad na CD, objavovanie nových lovných miest nielen priamo v teréne, ale dokonca aj doma pri počítači. Porovnať si štruktúru dna, aké zmeny nastali najmä počas jarných veľkých vód na našich obľúbených miestach. S obľubou využívam túto funkciu priamo pri vode, kedy hlavne v nepriaznivom počasí si spravím nahrávku miesta, kde sa chystám loviť a potom pri prehrávaní v bivaku spoločne s kolegom sa snažíme vybrať konkrétne lovné miesta na označenie bójkami.

4. Nahrávanie, GPS a farbu.

JURAJ MRÁZIK – prívlač a lov sumcov:

1. Najčastejšie využívam funkciu citlivosti. Od správneho nastavenia závisí, aké detaily vidím.
2. Používam čiernobiely a je mi ťažko hodnotiť rozdiel medzi týmto a farebným. Myslím si, že farba je užitočná z hľadiska identifikácie dna a rozlišovania štruktúry.
3. Obrovský, najmä z hľadiska toho, že chytávam väčšinou v noci. Nahrávanie v kombinácii s GPS poskytuje určité veľké možnosti. Pokiaľ máte sonar s nahrávaním a GPS, nie je problém sa znovu kedykoľvek vrátiť na dané miesto, prípadne súradnice poslať kamarátom, známym. Dokážete si archivovať jednotlivé lovné miesta, zábery...
4. Z môjho pohľadu je dôležité mať sonar s veľkým rozlíšením a veľkou obrazovkou a hlavne s jednoduchým ovládaním. Z predchádzajúcich odpovedí známych rybárov vidieť, že využívanie sonarovej techniky sa orientuje na sonary s nahrávaním a GPS. Preto sa pokúsime v krátkosti predstaviť praktické využitie týchto prístrojov.

VYTVÁRANIE KORÝT RIEK, POTOKOV, PROFILOV DNA

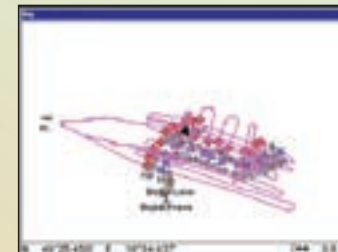
GPS v kombinácii so sonarom s nahrávaním dokáže byť neoceniteľným pomocníkom pri prieskume nových, nepoznaných rybárskych revírov. Takáto informácia je využiteľná tak pre kaprárov, prívlačiarov či sumčiarov, ako aj pre správcov vodných tokov. Pomocou takýchto prístrojov je možné mapovať nánosy, výmole i prekážky v preskúmanej vodnej ploche. Ďalej sa dá zistiť aktuálna hĺbka a teplota v jednotlivých bodoch, pričom z takýchto údajov je možné jednoduchým spôsobom vyrátať priemernú hĺbku a teplotu (povrchovú aj hĺbkovú).

Pohyb člna pri nahrávaní je zobrazený na obrázku. Najlepšie výsledky dosiahnete, ak údaje budú zberané, pokiaľ možno spojitou.

Po teoretických základoch sa vydáme na vodu. Zapneme sonar a po zameraní pozície môžeme spustiť nahrávanie. Dbáme na to, aby sme počas celej doby nahrávania mali čo najlepší príjem GPS signálu. Sonary s nahrávaním ukládajú záznamy na MMC/SD karty. Minimálna kapacita karty by mala byť 128 MB. Na takúto kartu sa zmestí niekoľkohodinový záznam. Nahrávanie sa spúšťa výberom START a ukončuje potvrdením funkcie STOP. Počas celého záznamu máme na displeji sonaru zobrazený čas do zaplnenia karty. Samozrejmosťou je, že si môžete zvoliť meno a kvalitu záznamu.

Pokiaľ sa vám podarilo vytvoriť nahrávku, môžete ju prehrať hneď v sonare, alebo plnofarebne doma v počítači. Plnofarebne prehrať je možné aj záznam z čiernobielyho sonaru. Pomocou farby dokážeme lepšie identifikovať štruktúru dna, skryté ciele, rastliny, prekážky...

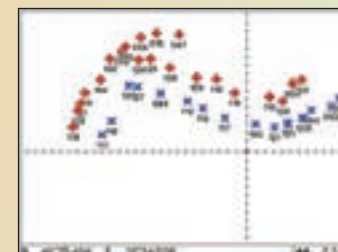
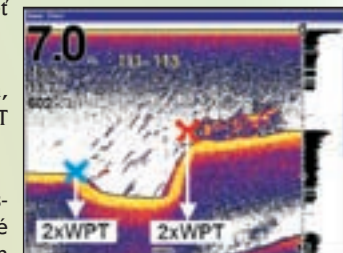

Pri prehrávaní záznamu využívame delenú obrazovku; zároveň sledujeme trasu, kadiaľ sme išli s člnom pri nahrávaní a v pravej časti reliéf dna. Dvojitým stlačením tlačidla WPT (okamžite sa uloží bod aktuálnej pozície) pri vchádzaní do koryta, alebo vychádzaní z koryta získate dvojice bodov, ktoré charakterizujú okrajové brehy pôvod-

ného koryta. Na obrázku vidieť ako to bude v skutočnosti.

Na obrázku sú zobrazené miesta, kedy je potrebné 2x stlačiť WPT tlačidlo.

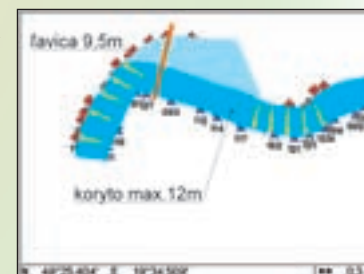
Pri zložitých reliéfových nerovnostiach je potrebné, aby jednotlivé trasy boli blízko seba; takto nám neujde žiadny detail dna.

Vymazaním všetkých prejdenných trás získate samostatné body. Body charakterizujú hĺbkové zmeny reliéfu na dne.

Pri farebnom zobrazení pre lepšiu orientáciu som zvolil dve farby bodov: červené body sú zo strany od brehu, modré zo strany vodnej plochy.

Pospájaním jednotlivých bodov získate presné obrysy pôvodného koryta – tmavomodrá farba je lavica s 9,5 m hĺbkou.

Z nahrávky je možné získať aj priečny profil v ľubovoľnom mieste. Ukážka priečného rezu korytom a lavicou je na nasledujúcom obrázku.

Sonary s nahrávaním nám poskytujú možnosť vytvárania digitálnych záznamov. Získavame tým neoceniteľné informácie pre kaprárov, sumčiarov, ale aj lovcov na prívlač. Takýto záznam môžete poskytnúť priateľom a známym, ktorí sa podľa neho môžu orientovať na zmapovanej lokalite. Ušetrí im to veľa času potrebného na skúmanie reliéfu dna, prekážok, množstva rýb, ako aj teploty vody.

Vytvorením nového záznamu nasledujúci rok môžeme presne zistiť zmeny v rybej obsádke, zmenu v povrchu dna, napríklad po veľkej vode, prípadne ďalšie neoceniteľné informácie.

Využitie nahrávania záznamov je veľmi praktické pri mapovaní viacerých, súčasne a rôzne zakrímených lovných miest so sledovaním výskytu rýb v časových intervaloch.

Pre rybárske zväzy a organizácie, ktoré spravujú a udržiavajú vodné plochy, je užitočné nielen zistenie reliéfu a aktuálnej hĺbkovej dna, ale aj určenie priemernej hĺbkovej i teploty v tej-ktorej lokalite.